

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ES SZEPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden vasárnap.

Nyitólérei cikkek soronkint 40 fillérről közöltetnek.
Hirdetési díjak a legelőbbban számítatnak.

Az igazi hazaszeretetet.

Békés, csendes, nyugodalmas időkben könnyű a hazát szeretni. Sőt egész mostanáig hasznos is volt. Sok érdem és tudás nélkül való üres ember tartotta magát a felszínen azzal, hogy folyton az ajkukon volt a haza, ki nem folytak a költői és történelmi jelentőségű frázisok est állásából. Holott a szívek mélyében megizmosodott hazaszeretet nem ölt minduntalan csillogó formás kijelentések képében testet, de elemi erővel tör ki a szívek mélyéből akkor, amikor valóban szükség van a hazaszeretetre, amikor veszedelem közelget, amikor alkotni és rombolni kell.

S nehéz időköt élünk ma. A nélkül, hogy hozzá akarnánk szólni az aktuális politikai kérdésekhez, amelyekkel a napilapok ugyis elég bőven foglalkoznak, anélkül, hogy véleményt mondanánk a legutóbb történt nagyjelentőségű, történelmi eseményekről: konstatáljuk, hogy mélységes aggodalom kell, hogy elfogja minden igaz ma-

gyar ember szívét a khatikus szerencsétlen közállapotok láttára. Az ifjabb generáció nem emlékszik rá, hogy ilyen súlyos helyzet nehezedett volna fözzállapotainkra, elő kell vennünk a históriás könyveket, amelyekben a magyar nép bánatos napjainak története van megírva s ott találjuk fel azt a hangulatot, amely a jelen fiain erőt vesz.

Olvassuk, lorgassuk a régi históriás könyveket, Rákóczy és a szabadságharcz történetét. Olvassuk és igyekezzünk behatolni azoknak az időknek szellemébe, igyekezzünk megérteni rég porló hősök lelki állapotát, akik hőstettek vittek véghez s feláldozták magukat a szabadságért. Edzők meg a mi magyar lelkünket a miut acélos folyamában és higyjünk ozer esztendősz hazánk végtelen jövőjében.

Tartson össze, forrjon össze egyet akaró öntudatos egésszé a magyar társadalom. Mert egyet kell értenünk most, ezt kívánja

fölkünk a hazaszeretetet, amelyet az anyatejfel szívtuk magunkba, a melyre az iskolában és a templomokban oktattak bennünket. Simuljanak el az ellentétek, muljon el az osztályok harca is, mert a retentő nagy erő, amely egy egész társadalom hazaszeretetében rejlik, csak így bontakozhatik ki a maga imponáló erejével.

Nagy megnyugtató, hogy szerete az országbun, mindenütt megnyilatkozik a tettekbe s áldozatra kész hazaszeretetet. Nincs mitől tartanunk. Akármit rejt is méhében a jövő, akármilyen gonosz tör is felénk: a Duna és Tisza mentén egy hazáját és szabadságút szerető népet talál, amelyet ezer esztendő küzdelme edzett meg, amelynek hite a maga igazában, bízalma a jobb jövőben melyért megbínhódott, sziklaszilárd.

Ne mondjátok, hogy elkoresosult, cziukus emberré lett a modern magyar. Igaz, az élet, a vasut, a gépek, a tudomány, a nemzetközi irodalom s a munkásmozgal-

Marcsa és Marianne.

Irta: Szabóné Noyall Janka.

Negyed század mult el már azóta, hogy Barnabás Miklós elvált a feleségétől. Asszonyi kaczerkodás bontotta meg a szövetségüket s férfiuu önértel mérgesítette el az ügyet annyira, hogy mire belcavaltozott a rokoni szeretet, annak már nem akadt egyéb dolga, mint az hogy legalább még az emléké is befekeltise a régi boldogságnak. A néma, elkeseredett, uri dacz örködött fölötök, hogy ez alatt a tengernagyi idő alatt ki ne béküljenek.

Nem békültek, nem közeledtek, megöregedtek. Mikor azután egyszer összelálkoztak, nem volt már köztök semmi csak egy nagy, szegletes diófa asztal. Egyik felén az urasszony, a másikon az öreg ur foglalt helyet. Pusztá véletlenségből kerültek össze és olyan körülmények között, melyek még csak a mutatkozásra sem kényserithették ezeket a régi idgeneket.

Reggel óta szakadatlanul havozott, s a két szán, melyben a két öreg külön-kü-

lön s a varmegye két ellenétes pontjara indult el, elakadt egy pusztai tanya előtt. Ráérték, nem küzködtek. Ket magányos öreg ember, kit otthon nem vár senki, ugyan hová, miért sietne. Há betértek egyutas után a kis tanyára, melynek udáman, kacskaringósan füstölt a kéménye s melyen bevágot ablaka szinte kacsingatott az érkezők elé.

A küszöbön egy formás, piros arczu, szives beszédű menyecske fogadta őket. Csak kerüljenek helybe. Kis helyen is elférnek szeretetben a jó emberek. Letörölgette a székeket, oldalba rugta macskáját s felajánlotta nekik a nagy diófa asztalt. Ő maga, amint illet, elhúzódott a vendégektől s lekuporodott egy kis háromlábú gyalog székre a padka elé. Folytatta munkáját babot szemelgetett.

A padkán oldalt egy katona ült. Hegyes bajuszu, fekete szemü huszár. Ezt is bekergette a hóvihar, meghúzódott és háliból, szívességből vagy a manó kutatta: miből — segített a menyecskenek babot szemelgetni. Így aztán, természetesen sokkal lassabban ment a dolog. Aztán fontosabbá bizonyultabbá is vált. Egészen elfog-

lalta a házasszonyt. Újabb vendégekkel nem is igen tördöhdett.

Ezalatt az öreg ur melegedni kezdett. Letette a bundáját, meg a nyakraaloját is. Torülgette nyakát s a szép, szelid kék szemét. Olyor ápislantott az ur asszony s ijedten vissza-visszakapva a pillantását. Azonnal megismerte, mihelyt leült. Éppen ilyen volt az édes mamája huszonöt év előtt. A Schwiegermutter ilyen volt, de Barnabás Miklósne szoke Marianne, ekkor, hej, egészen másioma volt.

Az asztal túlsó felén az uri asszony is pakolózott. Letette a bársony fejkötőjét, aztán botogatót kezdte a kis kutyája takaróját. Ő is teleh volt már. Regi kutyagégét csak merész hajlásu orra, szájának finom metszése s szemének büszke, daczos felvilanása őrizgette. Egyébként ő is meghízott nehézkés lett és most egészen belefáradt abba a munkába, hogy a vattás zsákkott a kutyajáról lehámozza.

Abból, hogy az urasszony kutyával jár, mindenki sejtetti, hogy nem volt tiszta magyar fajta. A familiába egykor német katonatiszt keveredett. Innen örökölte a kutyák

mak átgymtárták, más lényoget s más tartalmat adtak világnézetelésnek és céljának, de épen maradt meg benne a hazaszereletet. Azt a hantot, amely ide köt, ma is azzal a határtalan szerelommal szereti, mint a Rákóczy vitézei, akik vértettek és bujdosak. Ez a föld melynek kenyerét eszik, melynek levegőjét szivják, a legdrágább ezen a világon és hogy többet ne mondjak, nincs Magyarországon az a nemzetközi forradalmi szociáldemokrata, aki, ha veszélyben forogna ez a magyar haza, fel nem kelne, hogy megvédi. Mert mikor a haza forog veszedelemben, akkor az osztályharca, mely lényegében a mai formájában hazafiság ellen tör, még az is szünetel.

Szeretjük tehát valamennyien a hazát s tettekre s áldozatokra készek vagyunk. Nyugodt elszánt-sággal nézünk ennél fogva a jövő elé.

A bizonytalan szituációban erős várunk nekünk a hazaszereletet s az a tudat, hogy alajpában egészséges, magyar nép vagyunk, amelynek törtérisája anyai gyászos és anyai dicső eredményt tartalmaz s ezeknek emlékei liiktető életet élnek a mi lelkünkben. Mi voltunk, vagyunk és akarunk lenni, daczára minden árnyékodásnak. Nekünk hivatásunk van itt, Európa szívében, a nyugat és a kelet határán. Bennünket nem gázolhatnak el, bennünket nem írhatnak ki. S annak kell itt történnie, amit mi akarunk. Mert mi viselünk minden terhet, mi dolgozunk s

annak a földdarabnak, melynek Magyarországa a neve, mi vagyunk az urai.

Van honnünk, életet honnünkét a hazaszereletet, a munkát és ha kell, a küzdő. Mi összetartunk, mi egyet akarunk: a hazát nagygyá, virágzóvá, függetlenné és nemzeti-tivé tenni.

Régi magyar családi élet.

Ne tagadjuk, inkább féljük és szégyeljük, hogy akkor, mikor igazi magyar családi életben akarunk gyönyörködni, bizony vissza kell mennünk az elmúlt századok történetébe. Ugy kutatják, mint a régi, igaz, jó magyar bori: messze, messze a cizra vignétával ékes füvegektől, valamelyik ősi pinuce homokkal, penészszel, feledéssel rejtett zugában. Igen, néhány száz évvel ezelőtől még volt igazi tiszta, jó bor és volt magyar családi élet is a szó legnemesebb értelmében.

Térjünk vissza tehát a tizenhatodik századba. Ekkor élt Nádasdy Tamás nádor, kinek családi levelezése kevésbé kálódott el, mint a többiek, élvezetes, tanulságos könyv alakjában állt le reánk utókorra, hogy a régi magyar családi élet e gyönyörűtől irótt képeit gyönyörködjünk és késő bánattal bustakodjunk.

Nádasdy, ki maga is szeretett bizalmas embere volt I. Ferdinándnak, belső barátságban élt Bathányi Ferencz kiváló hadvezérről, kit sorsa szintén hosszabb időre kötött Bécsbe, s aki onnan s főképp családi lézékéből hű barátjával terjedelmesen levelezett. Ez érdekes levelekből láthatjuk, hogy ezt az akkori politikai viszonyok által milyen elkeseredett erős, büszke magyar szívű hadvezér a családi élet tiszta örömei békítették ki, ezek vigasztalták s ezek erősítették újabb küzdelmekre.

Bathányi felesége Bánffy Katalin volt, kinek tréfás és szellemes levelei maugkban is nevezetességei a tizenhatodik századból maradt, felkutatott és egy kiváló szakíróknál által gyönyörűen méltott irótt képeknek. Nemesak származására, de műveltségére és jellemére nézve is a legelső

magyar asszonyok közé tartozott. E kiváló magyar nő életére és jellemére nem kell bizonyosságokat szedegetnünk; pompás magyar leveleiben, mint kristálytükörben láthatjuk s bámullhatjuk erényeit. Sok vonásában a nádornéra, Nádasdy Tamás „szelmes Orsika”-jára üt. Egyáltalán, ha a kor főri asszonyainak életét és jellemét vizsgáljuk, igen sok rokon s közös vonásra találunk. S ha egyszer életükben, szokásaikban és jellemükben közös vonásokat, rokonságot találunk, bizonyos, hogy ez nem a véletlen műve, hanem ama kor nevelési módjának az eredménye. Mivel pedig e korban a főri asszonyaink javarésze a családi és hazafis erények örökszép példával szolgálhat, dicsérmünk kell a magyar anyákat és nevelési rendszerüket; mert egyedül ezeknek köszönhetjük, hogy a magyar asszonyok között oly sok kiváló és magasztalásra méltó jellem fejlődött.

Főri asszonyaink a tizenhatodik században még mindnyájan megmaradtak nemzetünk erkölcsiében és magyarságában. Főuraink közül már elegendő sőt kérezték az udvar árnyában, de asszonyaink nem követték őket Bécsbe. Amig a férfiakat a háború és a politika távol tartotta, a nők maguk vezették az egész gazdaságot. Bár nem egy alkalma nyílt az udvar fényének és a bécsi mulatságoknak megismerésére, Bécsbe még féljük hívására sem mennek. Félnek, idegenkednek a bécsi körkötől; mert sem öltözüket, sem politikájukat, sem pedig beszédüket nem tudták s megtanulni nem is akarták. Fáj a lelkük azon is, hogy férjüket ott kénytelenek élni; nem is szünnék meg könyörögni, hogy őket hazatérésre bírják. Az asszonyoknak igaz örömei a családi élet és a munka adott. Az akkori nők kezelt a munka körül pithonosak voltak; kitűnő gazdaszonyban nem is volt hiány, pedig a gazdaszonykodás akkor ugyancsak nehéz volt. A veszélyes időkben ugyanis a nagy uradalmak gyakran teljesen az uriók gondjai alatt álltak. A férfiak és ifjak nem annyira a gazdasággal, mint a gyéverforgatással foglalkoztak. S mégis kitűnően vezetett gazdaságokká találkoztunk. A haltenyésztés szanaszét virágzott. Gyümölcsfeltermesztésük a fejlettség oly fokán állott, hogy a ritkább fajokat a bécsi udvar is fölünk szerezte. Különösen sokat adtak főuraink és asszonyaink a korai gyümölcsre. Ezen a teren az udvari ebédeken Magyarország vitte a vezető sze-

kedvelését, mely fájdalom ritkán jár anélkül, hogy az illető hölgy a katonákat is ne kedvelne. De mindent a maga idejében. Előbb a katonát. Aztán, tisztességes idő elmúltával, a kis kutyát.

A katonai korszaka előtt huszonöt évvel volt. Barnabásné teljes asszonyi virulása idején, egy ismerős katoná topant be hozzájuk, hogy a ház gyönyörű asszonyával megkedveltesse szép időben a sportokat, csős napokon pedig a zenét. A katoná szép, nyalka fiú volt és remekül fészülködött. A fodrászokat jobban ismerte, mint a classikusokat. De hát istenem, ki tehet róla, hogy ilyenekkel mégis csak jobban lehet négykére játszani. A szöke Marianne akkor szenvedélyesen kultiválta a zenét. Ma már ajtatos imái közt, maga is azt hinné, hogy ez az egész hevíetés csak a sátán incselkedés volt. De hát mondjunk valaki ilyet a férjnek és lesse, hogy azok majd elhiszik. Barnabás Miklós sem hitt az ördögben. Anál is inkább, mert megtörtént vele az, ami különben majdnem sohasem esik meg a férjekkel, hogy egyszer rossz pillanatban nyíltot be a szobába. Olyankor, mikor a simfonia első részben teljes husz tactusra eső pauza volt. Husz olyan pauza, melyről jóllehet Beethoven semmit sem tud, de azért a négykezes darabokban mégis csak

céló szokott fordulni. Igaz hogy az ajtónyitásra nyomban tovább zugott a simfonia, Marianne hévvel játszotta a d-úr prelost, míg a katoná a cis-moll andante akkordjával kísérte. De hát mit ért mindez! Harnabás ur maga is tudott zongorázni. Megértette Beethoven és egyszerűen betette az ajtót.

Marianne fejére lecsapott a veszedelem. De csöndes uras, finom veszedelem, melyben szó alig hangzott. Egy pár pisztolylövés, néhány telefirkált papiros intézte el a dolgot a világ előtt. Ők maguk sokkal csöndesebben végeztek. A férj néma megvételssel hagyta el az asszonyát, ki viszont daczos göggel halgatott. Azután jöttek a sirogöröcsök, papok, körjegyzők. Végül a békéltető rokonok. Bizony annyira elmérgezték az a kis incselkedés, az az egyetlen rossz pillanat, hogy házastársak többé soha sem békültek ki. Soha sem kerültek egy asztal mellé — hiszen még atól is elütökték őket a törvényes irások! — csak most. Ebben az elhagyott kis zugban, hová bevetődtek, hol majdnem egyedül voltak, ha nem lett volna ott a menyecske és a katoná.

Igen, katoná... Ebben pedig nem volt semmi célzatosság, a sors valamely gonosz bosszantása, vagy az egykor megtagadott ördög boszujá. A katonát nem hordja

soha semmi. Magától kerül oda, ahová nem kellene.

A két öreg egyszer-kétszer odanézett. És így leskelődés közben egyszer csak összetalálkozott a szemük, Barnabás ur nagyot nyílt az asszonyának türehtelen melege lett. Felállott és indult kifelé jobb levégre.

Odakint a pitvarban a tanyás gazdával találkoztunk. Favágás mellől jött be ő is. Csupa hó volt. Rázta a csizmáit, a bekecsét és a föld csak úgy rengett hatalmas talpai alatt. Maga volt az erő és igazság. De az ajka széles és piros. Az ily száj szikozódik, de soha sem hazudik, a csókjalé jóvá tesz minden bántalmat. Nincs körülötte egyetlen fekete vonása sem a kérélhetetlen, gyáva duzzogásnak.

Most, hogy meglátta hajlékában az idegen urasszonyt illendően vélte, ha a maga asszonyát is kiszólítja. Kinyitotta az ajtót és beszélt;

— Halod-c, Macsa?

Macsa bizony nem igen hallotta. Rettenetes sok gond van az olyan babbal, melyet ketten szemelgetnek nem lehet mellette mindre ügyelni. Nem mozdult. Hát a gazda még jobban benézett. De ahogy benézett, mindjárt erőssébb lett a hangja. Szinte ordított már:

repet, mert az elsőseget mindig a magyar gyümölcs nyerte el. Gazdasszonyainknak a szárnyas majorságra is nagy gondjuk volt; hizott pávát, gyöngytyukot, korai libát, pulykát nem egyszer küldenek el. Ferdinánd asztalára is. Főiri asszonyaink a főzéshez is kitűnően értettek. Nádásdy Tamás és Bathányi Ferenc bán a feleségeik süttötte bélesek még Bécsbe is maguk után küldték. Pompásak is lehettek azok, mert még az udvari emberek is megemlegették, — ha kaptak.

Általános vonása főasszonyainknak a mély de türelmes vallásosság; nem bítek gyönyörűbb és jobb életet, mint amely az Isten törvényei szerint van. Tán ez a mély vallásosság adta a lelküknek azt a kedves szelidséget, alázatosságot és férjeik iránt érzet mély tiszteletet, mely leveleik olvasásakor szinte elbájolja az embert. S csodák csodája, ezek a szelid és alázatos asszonyok, ha a sors úgy fordult, a hadak és végházak élén is megállják helyüket. A török a megmondhatója, hogy a kardforgatóshoz is értettek.

Mindzeket a kiváló magyar erényeket Bathányiné Bánffy Kátaban tetézték mértékben megtaláljuk. Csupa szív lévén, leveleiben a szeretet melegsége sugárzik. Minden érzését, minden gondolatát fölírja, s míg a lélek tart benne, érzelme nem változik. Hú marad szereléhez, hű nemzetehez; soha sem fut az egyikől, hogy a másikhoz láncozolja magát. Lelke mása nyilatkozik meg szavaiban és szavai karöltve járnak tetteivel. A tiszta és szelid örömközpontjait, s ha férje távol volt, ezek vigasztalták. Sok ismerőse, sok jó barátja volt; mert nyájassága és előzékenysége a barátságok fogalóját szorosra tevé. Falusi gazdálkodásai közben a jó embereitől jövő leveleket vendégeinek nézte s örömmel beszélgetett velük a saját leveleiben. Odaadónak ragaszkodott férjéhez, a leveleket utaltan írja rája, a legedesebb szavakkal illyogalja őt hazá, s ha jöveteléről hírt veszen, minden nyavalyáját egyszerre efiledi. Otthon boldogan mutatgatta férjének, mi mindennel többletet gazdasságukat s boldog, ha az ura dicseri a halastavak zugóit. Bár férjét mindenek felett becsüli, nem követi őt Bécsbe, onnan marad, mert övéitől, jóakaróitól elszakadni nem akart, nem tudott. Házelnépének bálványa, a vidékének istápjá volt, amint a saját férje írja. A szégyenségs állapota égbekiáltó lévén, a bol-

dogtalanok mind a jó asszony köré gyűltek s ő szeretettel szolgált nekik. Levelei, melyeket férjéhez és a nádorhoz intézett, tele vannak kérésekkel, mások érdekében. „Szegényeknek — szokta volt írni mihozzánk nagyon bizodalma.” Egy alkalommal Blagayné érdekében írván, a nádorhoz így könyörgött: „Az én uram szolgálatajairól és az enyémről vigye el róla kiigyelem haragját. Miért hogy pedig Nagyságod hoptestének írja magát, illik, hogy a hoptester szót fogadjon.”

Rokonaihoz és jó embereihez a legmelegebben ragaszkodott. Mikor 1547-ben Nádásdy né megbetegedett, gyógyító asszonyembert küldött hozzá. „Nefeljen semmit kegyelem abból — írja — ha bánatommal mi segíhetnék, látja Isten szíve-mel, hogy véremmel is örömet tennék jól ökiigyelemnek.” Más alkalommal (1552) meg írja a nádornak: „Az bizonyába igen bánom, hogy asszonyom beteges, még sem félténém ökiigyelemét, ha az hévség ökiigyelem nem volna, de az hévség nem az hónap is (Julius), kibe vagyunk, nem szolgál egészségére; fölt vizet jobb innia, hogy nem nyers vizet!”

Bathányiné a gazdálkodás minden ágához pompásan értett. Férjének s férje kérelmére az udvarnak is gyakran küld korai gyümölcsöt. Az 1552. év július havában például pompás dnyétt küld a „király leányának.” A nádor is meglepi holmi aprósággal. Így 1560-ban puha lusu indiai pávát küld neki: ha — írja — későn ér oda, ne vessen réam bünti!” Gyöngye nő létre a férfias foglalkozásoktól sem idegenkedett. Az 1558-ban a nádortól két kopóit kért, „mert — írja — vadom volna elég, de nem foghatom meg.” A végházak és a kastélyok fölgyezvése is sok gondot adott neki. 1557. évben elfogván salétroma, a nádortól kért 50—60 mássát s cserébe gyömböcsököt ajánlott, miket ő maga öntetett. „Ne hagyjon kiigyelem a nélkül, — írja — nem kívánom kiigyelem kárát: keennek lenne gyömböcsa énnekem pedig salétromom lenne elég — mert úgy vagyok az, mivel gazdag az ember, annál inkább kölli, hogy kevés vagyoni!” Hogy, hogy nem, a nádor a salétromot kissé drágán tartotta. Ere Bathányiné imigyen írte neki: „Kiigyelem megböcsása, hogy én a gyömböcsa dolgaról ilyen késő választ teszsek, de énnekem kicsiny fejem nagyon és sokáig kell gondolnom! Én kiigyelemnek gyömböcsot ve-

rettem, de nem pénzért hanem nagyon nem omy marhára szüksegem, ki kiigyelemnek elég vagyok!”

Bathányiné nemcsak puskaporról és gyömböcséről gondoskodott. Akkor sem jött zavarba, ha a török birtokaira „átott. Maga a nádor tanuskodik róla, hogy a legveszélyesebb időben is helytáll. „Tudod írta a nádor a feleségének — hogy egyszer is, mikor Erdélybe mentem volt, teread és Bathányiné asszonyomra bízam vala az végeket és akkorom Veszprémiél igen megverték volt a törököktől!”

Bármí komoly és egyszerű volt is Bathányiné Bánffy Kata, leveleiben a tréfás és a szellemesség gyakran igénybe vette. Férje nem egyszer józínéket neveltett a leleményes asszony bohókás levelein. A vén nádor is, aki Bathányinéval igen szeretett tréfálni, ugyancsak megkapta a magátét, ha asszonyának csipőste. „Az hol nagyságod írja, hogy mi megcsulujuk az agg embereket — írja a nádornak Bathányiné — miénk volna a panasza, mert mi vagyunk aggok (magát és Nádásdyt érti); mig ifjak valánk, mi sem gondoltuk sokat ruhával: mert ifju ember a nélkül is elég szép. Im, ha mi meghalunk, hál nagyságod mind az új urammal egyetemben egy-egy ispanyor leányt vesztök, hogy kiknek ruházójokra tiszser többet kell költönnökök, hogy nem most ránk költötkök. Azokat csak ruházi sem gyözitek!”

Bathányiné, úgy látszik ezermester volt, mert a többi között olyan sarut és salavárdit talált ki, hogy az akkor nagyon elterjedt köszvényt alaposan cnyhitette. A podagrás császár — írja a nádornak — egy ilyen saruért örömben egész uradalm is ad! A nádor közvéltésével az esztergomi ércsek is szerzett ilyen salavárdit, de a mit viszonzással ígért, bizony nagybölcselelletted. Az ércsek urnak — írja Bathányiné — olyau a természeté, hogy ha valaki valamit ígér neki, azt soha el nem feleli, de a saját ígéreiteire és tartozásaira azonnal a feledés fályolat borítja.

A jó asszonynak ílyetén vidámsága csak akkor borul el, ha férjét vagy magát súlyos baj környezi; de lelke nyugodtsággal ilyenkor sem vesztí el. „Nem lehet mindenedha — írja — az ember egyaránt, hanem hol egészséget ad az Isten, hol betegséget; így jár az idő!”

Ilyen volt a bánósnek és önzőnek liresztelt, a ridegnek és sivárnak mondott kor

— Marcsa!

És nyomban egy pár szentnek a nevével sorolla fel alkalmosságuk nélkül és kellő tisztelet híjján. Mintha bizony köze lett volna ahhoz valamiféle szentnek, ami odabenn történt. De hát úgy van az. Ilyen esetben az asszonyok a sátánt gyanúsítják, a férfiak pedig a szenteket híjják tanúnak.

Mi lagadás benne: a szobában is egy ily eset, egy oly kezdett, olyan hangulat, amolyan szimfonia esel volt.

Marcsa még mindig a széken ült s a katona fenn a padon. Válogatták a babot. De hát a katona mindig arra az egy szemre hibázott rá, mely már a Marcsa kezében volt. S ekkor nagyot sóhajtott:

— Hej, ragyogó csillagom!

A menyecske pedig pajkosan, csiklandósan, édesen felkaczagott.

— Marcsa! — kiáltott be még egyszer a gazda.

Nyomban előtte termet most a menyecske. Szepeggett. Fehér volt az orra hegye, mint a kréta, a szája pedig csupa kék. A kezével egyre rángatta költője szélét és nagyon magyarázolt:

— Engemet szállított édes gazdám? Hát babot szemelgetted... Egy kis jó levelest akarok főzni... Ha már itt van ez a kis bab, mondom...

De hát magyarázhatta neki. A gazda is volt legény, tudott ő is babot szemelgetni. Éppen olyan jól értette a csiziót, mint az urak a klasszikus zenét. Megértette... De nem fordult meg és nem csapta be az ajtót.

Hanem odaállott ez a szép, erős paraszt a párja elé, tüzes szemével belenézett az asszony két hamis, incselkedő szemébe s markával megragadta a vállát.

— Marcsa, Marcsa!

A menyecske olyan volt most, mint a viharban hajladozó virág. Megrokkant a nehéz szorítás alatt és csalla szeméből incselkedő szájáról mintha elszállt volna az utolsó lény, az utolsó sóhajts.

— Marcsa, ha még egyszer ráveted a szemed arra a katonára... úgy megráztalak, hogy abban a minutában kimegy belőled a szusz...

És meg is rázta. De csak kicsit, nem úgy, csak ijesztésképen, csak kóstolóba. Hanem azért ennek is meg volt a hatása. Marcsa arcát elborította a felszabadult vér meleg, élő pirossága, álláról eltűnt a remegés, ajkáról a hazugság s amint szégyellősen eltakarta karjával az arcát, a szemé már derűs, bizó ragyogással csillant vissza a gazda szemébe.

— Hát csak azt mondom, — szólt

most ez is és kezét csendesen végighuzta a menyecske karján.

Az öreg urasszony ámulva tapasztalta, hogy milyen egyszerű, ígér, természetes és egészséges mindez. Ime a meglagyott asszonyi vér, mely bizony rangkülönbség nélkül dermed meg a válságos pillanatokban felszabadult attól a jó kis rázástól és hullámozik, kering a maga reudus útján. Nem lesz belőle sirógörce, daczos, kevély harag. Nem jönnek a rokonok, papok, körjegyzők... A katonát elviszi a szél, Marcsa megfőzi a babot s az egészséges, igazságos erős paraszt egy hatalmas csókkal eltörli azt a kis libát, amit a rázással okozott. Vissza-nézett az ajtó felé, melyen most az öreg ur dugta ki a fejét. Erős, tüzes, mérges pillantással, mintha huszontöt év szenvedésének, sivárgásának a vadját akarta volna vissza önteni a férje szívébe. De az öreg ur szelid kék szeméi elborultak, mintha késő bánat harmata szállott volna rá, s az öreg urasszony csüggedt, bánatos korholással ingatta a fejét.

— Lássá, lássa, édes, jó, szelid, gyöngye, finom uram. Hogy jóra fordult volna minden, ha maga is így megrázott volna engem akkor egy negyedszázad előtt...

egyik asszonya. Nem az egyetlen asszonya, hanem csak az egyik, kihez még igen sok hasonlítot. Némik köszönhetjük, hogy a nemzet túlélt az akkori nehéz viszonyokat, hogy virult terjedt és hogy az ősi virtusáról: a családi élet tisztaságáról, az asszony igaz hitvéstáris munkálkodásáról legalább e régi irott képek nyomán még ma is tudomást szerzhettünk.

Kedves „haladó” asszonyaim, jó lenne sok tekintetben egy kicsit visszaletenni.

HIREK.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Ferenczy Ernő csikszentnártoni kir. járásbíróági joggyakorokot a csikszeredai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Karda Béla csikszeredai kir. törvényszéki aljegyzőt a helybeli járásbíróshoz helyezte át.

Városi közgyűlés. Csik-Szereda város képviselő testülete folyó évi július hó 11-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg a városihas nagy termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő igen fontos pontokat tartalmazza: 1. A magyar jeltőlön hitelbankkal a 400,000 koronás kölcsön ügyben kötendő szerződés, kapcsolatban ezzel a kölcsönügyi bizottság jelentése. A Harmat Leo-léle bellektől a köhídig tervezett új piacéter ügyében a tanács jelentése s a folyó évi május 11-én ebben az ügyben hozott képviselőtestületi határozat alapján hozandó új határozat. 3. A Neuschalt stb. részvénytársasággal kötött szerződés jóváhagyása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur által kikötött feltételek tárgyalása a városi csatornázás ügyében. 5. Szabályszerű időben esetleg bejövő önálló indítványok.

Tusnádfürdőre — mint ottani tudósítónk írja — e hó 30-ig 200 fürdővendég érkezett. Már az előszobában is nagy-szánu díszes vendégsereg gyűlt össze s legիրvezebb székelyfürdőre, az ország minden tájáról. Az idei kedvezőtlen időjárás sok látogatót eddig visszatartott, de a rendkívül nagy számban érkezett lakás-megrendelések után íltve, az idei szezon még a tavalyit is felülmúlja; emlékezzetek pedig, hogy tavaly mily abnormis száraz meleg és a fürdőre kedvező időjárás uralkodott ország-szerte.

Névváltoztatás. Drótnás János gyeryószentmiklósi lakos vezetéknévét helygymnizsteri engedéllyel Lászlófia változtatta.

Lemondott anyakönyvezető. A csomafalvi anyakönyvi kerület eddigi anyakönyvvezetője Portik Lajos, ezen állásáról lemondván, a helygymnizster a lemondást elfogadva s egy más anyakönyvvezetőnek kinevezésre való javaslatba hozását elrendelte.

Hírek a kolozsvári egyetemről. A vallás-és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári tudományegyetemen az 1905—6. tanévre Szabó Dénes dr. ny. r. tanárnak rektorrá, továbbá Lukács Adólf dr. ny. r. tanárnak a jog-és államtudományi, Buday Kálmán dr. ny. r. tanárnak az orvostudományi, Schilling Lajos dr. ny. r. tanárnak a bölcsészeti kar dékánjává, végül Rigler Gusztáv dr. ny. r. tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyta és nevezettek említett minőségükben a mondott idő tartamára megcsoáltette.

Új gyártelep vármegyénkben. Az Unio erdőipar részvénytársaság budapesti fakereskedő cég — vármegyénk legnagyobb fatermelője — fűrésztelepeinek szá-

mát a közel jövőben szaporítja, új nagyobb-szerű fűrésztelepet létesít és ezáltal Csik-megye szégyenes iparú és kereskedelmén újból nagyot lendít. Az új gyártelep, mely 400 derék székely munkásnak fog állandó keresetet biztosítani, Gyimes-Középlek községhez tartozó és ettől mintegy 9 kilométernyi távolságra levő „Baraczkos” nevű völgyben fog felépülni. A gyártelep építé-sét, mely egy 6 keretű és gőzgyaluval ellátott fűrészgérből, 3 tisztviselő lakásból, 6 nagy és kényelmes munkásházából, irodahelyiségekből és a szükséges nagyszánu mellék-helyiségekből fog állani, még e hónapban kezdik meg, úgy hogy az ízem előreláthatólag már ez évi november hó 1-én kezdetét fogja venni. Már a székely-ség érdekében is őszintén kívánjuk, hogy a derék egész újabb vállalkozásában is a megérdemelt siker és szerencse állandóan kísérje.

Figyelemztetés. Újabb időben némely kívándorlásra csábító ügynökök által a vidéki lapokban azon téves közlemények léte-tnek közzé, mintha a magyar kormány megengedte volna Brémán át menni ki Amerikába s e célból a Finnén át irányított utlevelek Brémán át is érvényesek, ha az utasok Brémára szóló hajójegyek birtokában vannak. Miután pedig ezek közlemények nem felelnek meg a valóságnak, és csak a hatóságok félrevezetésére szolgál-nak: figyelemztetjük az érdeklődő kö-zönséget, hogy ezen a valóságnak meg nem felelő és csak megtévesztésre számító híresztelésekre ne hallgasson.

Értesítés. A csikszeredai m. kir. föld-mives iskola ez évben is hajlandó csélgépgép készletével egyeseknél a megállapítandó ré-szért csepelni. Csepeltetni szándékozik ké-retnek a feltételek megállapítása céljából személyesen vagy írásban a csikszeredai m. kir. földmivessiskola igazgatóságához fordulni.

A székelyföldi kereskedelmi és ipar-kamara június hó 28-án délután 3 órakor Maros-Vásárhelyi hivatalos helyiségében teljes ülést tartott Tauszik B. Hugó kir. tanácsos elnök vezetésével. Tudomást vették Hieronymi Károly kereskedelmi mi-niszter távozását és Vörös László ur ér-keztését. Az ülésnek mintegy 23 pontból álló tárgysorozata volt.

A revolver áldozata. Baróti János öt éves csomafalvi munkás a gyilkostói fűrésztelepen dolgozott. A munka szünetelen, elővette hátlavell revolverét s munkástársai-nak mutogatta azt. E közben kézről-kézre járt a revolver s a munkások egyike, Csata Mihály csomafalvi ifjú legény húzogatta a ra-vaszt, de a revolver el volt zárva s nem esant-tal el. Maga Baróti magyarázta meg, hogy csak akkor esanttal ol, ha előbb az elzáró szeget elfordítják. Csata el is fordította sze-get, mire következő pillanatban a revolver elsült s Baróti halálosan találta. Még elve szállították be a „Gyeryói kórház”-ba, hol — mintú meggyónt s a vizsgálobíróknak el-beszélte a történetet — alig egy órai szen-vodés után meghalt.

A mező dülő utak rendezése. A pénz-gygmnizster legutóbbi körröndöletet intézett a felmérési felügyelőséghez, a községek által rendezett mezői közösdlőutaknak katasz-teri felvétele tárgyában. Meghagyja itt a mi-niszter, hogy amennyiben a mezői közös dlő-utak a községek által nem a kellő időben, hanem akkor rendezetűnek, amikor a be-térteszerkesztő bizottság tárgyalásait már be-fojzta: a közös mezői dlőutak rendezése folytán előállott változások csak az esetben lesznek a kataszteri munkálatokon átveze-

zetendők, ha ezt az illető teleklüknyvi ható-ság maga kívánja, illetve, ha a betérteszer-kesztés alkalmából az utak kataszteri felvé-telre ellen beadott felszámolások a telek-üknyvi hatóság által a felmérési felügyelőség-gei közöltötnek.

Üdvös megrtérés az orvosi tudományban. Igen érdekes és a szovvedőknok régi kíván-atos megrtérés őszöllönk egy rég orvosi elnököthez egy fővárosi orvos gyógymódjáb-ban, a hely felülönön kedvező sikerri révén a társadalom legjobb és lognultvelebb köréi-ben gyorsan polgár jogot nyert és rohamo-san terjed. Ezen gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatin), amely kizárólagosan a vér gyógykezelésével gyógyítja a neurasthénia-t és egyéb idegjelöket, asthmát, gyomor-, szív-és vesehetegségeit a köszvényit, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármily más újabb gyógymód vagy gyógy-füld. E gyógymód megalapítója dr. Kovács I. fővárosi orvos, aki évezredeken át uralkodó humoralpathologia elveitől visszatérve, csak-is a test nedveinek kóros elváltozásában keresi a betegségek keletkezését és ezeknek gyógykezelésében a beteg szervek gyogyu-lását. Elért bámulatos eredményt tudomá-nyos hitelű legfelgyesolobban igazolják, mert néha a legválságosabb betegeket is rövid idő alatt tartósan rendbe hozta. Dr. Kovács-nak Budapestén V., Yáczai körút 18. számú I. em. egy e célra szolgáló rendelő intézete van, ahol naponta fogad betegeket. Minde-nyek kik a fenti felsorolt bajok egyikőbe ezen-vednek, igaz szívvel ajánljuk vidékünkön is elismert hírnevű szaküdöshöz fordulni, mi-előtt valamely gyógyfüldőre mennének.

Szanatoriumi Lapok. A József főherceg szanatoriumi egyesület* új lapot indított meg, mely méltán tarthat szélesebb körök érdeklődésére. Az egyesület nagy vedőjének József kir. hercegnek arcképe és az egyesül-lethez intézett sorai díszítik a lapot. Közli dr. Korányi Frigyesnek a társadalmi harciz nagy vezérének tartalmas előadását a tuberkulózis ellen való küzdelem mai állásáról. Dr. Kuthy Dezso egyetemi m. tanár gyö-nyörű előadását, Lukács György elnök be-vezető és üdvözlő beszédét, a jövő évi mun-ka-programmot. Apró közleményeit, a zász-let bontást egyesületi agília tevékenységéről és megalomnas életéről számolnak be. Ezt a lapot minden tagja az egyesületnek ingyen kapja meg. Bizton reméljük, hogy pártján-ök is sokan fogják megrendelni. Hiszen oly magasztos a cél, melyet az egyesület kiültött. Az egyesület tagjai díj évi 4 és 2 korona, melyet posta utalványon lehet betöltöni a József kir. herceg Szanatoriumi Egyesületnek (Budapest, királyi bérház.)

Pályázati híradetmény. A csikszeredai m. kir. földmivessiskola igazgatósága köz-híre teszi, hogy 1905/906 tanévre a föld-mivessiskolánál 15 állami ingyenes hely vár betöltésre. A földmivessügyi Miniszterium-lhoz címzett kérvények I. évi augusztus hó 15-ig a földmives iskola igazgatóságá-hoz nyujtandók be, hol bővebb felvilágosítást is nyujtatik. Később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Felvételi feltételek: 17 éves életkor, erős egészséges testalkat. A kérvényekhez csatolandó: 1) keresztlevel, 2) iskolai bizonyítvány; 3) orvosi, 4) utra-dítási, 5) erkölcsi-és szégyenségi bizonyít-vány. A felvett növendékek benn az intézet-ben nyernek díjtalannul teljes ellátást. A m. kir. földmivessiskola igazgató-sága.

Hirdetmény kivonat. A kolozsvári m. kir. IV. honvéd kerületi parancsnokság által 1905. évi június hó 21-én 3856. h. o. szám alatt a Kolozsvár, Nagy-Enyed, Dés, Maros-Vásárhely, Brassó, Fogaras, Kézdivásárhely, Csik-Szereda és Szamos-Ujvár állomásokon elhelyezett m. kir. honvéd-csapatok élelmi szükségleteinek 1905. évi szeptember hó 1-től 1906. évi augusztus hó 31-ig terjedő egy évre ajánlati tárgyalás útján való biztosítása iránt **hirdetményt** bocsátott ki a következőkre, úgy-mint: zab, széna, alomszalma, ágyzalma és kemény tűzifára. — A Csik-Szeredában állomásozó honvéd-zászlóalj szükséglete: 100 mm. széna, 61 mm. alomszalma, 66 mm. ágyzalma és 254 köbméter kemény tűzifa, mely tárgyakban az ajánlati tárgyalás I. évi július hó 19-én d. e. 9 órakor Brassóban a m. kir. 24-ik honvéd gyalogezred kezelő bizottságánál fog megtartani. A pályázaton részt venni szándékozóik a szállítási feltételek hiteles másolatát a helybeli zászlóalj kezelőbiztsi irodájában megtekinthetik, hol egyuttal a szükséges lelvilágosítás is nyerhető.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
GYÖNÖS GYULA.

Faeladási hirdetmény.

Csikmenaszág közbirtokosságán a Péter havas parkra tulajd. Nyilónk csanakjában a Görcsölégi park és Nyilónk közti kintárolt erdőjében mintegy 3256 köbméter kiváló gombolykú lucfenyő hasznosítható f. évi július hó 17-én d. e. 9 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlati egykötött nyilvános szóbeli versenytárgyalásra bocsátja.

Kiküldési ár 7600 kor.; bántápnéz ezen összesen 10 százaléka.

Zárt írásbeli ajánlatok a bántápnézzel felszereltre a szóbeli árverésig megkezdésig a közbirtokosság elnökséghez nyújthatók be.

Élkesztő valamint utadálatok nem fogadtnak el. Az árverési és szerződési feltételek a birtokosság elnökségénél tekinthetők meg.

Csikmenaszág, 1905. június 24-én.

FERENCZ JÁNOS,
kizárt. elnök.

Faeladási hirdetmény.

A csikvarehesi „Erdőbirtokos társaság” kúshírdő teszi, hogy a tulajdonát képező 180 és 161 hold erdő területén található 15 cm. vastagságu fákon fölött fenyőfákat nyilvános árverésen külön-külön többet igénybe adja 1905. július 16-án d. e. 8 órakor a közpályánál. Az árverési feltételeket Kováts Gergely erdőbirtokos, társasági elnökénel az árverési szándékozóknak bármikor megtekinthetik, melyből meggyőződést szerezhet magának ki-ki a bántápnéz mennyiségének is betételéről.

Csikvarehesen, 1905. június 25-én.

KOVÁTS GERGELY, SÁNDOR LAJOS,
társasági elnök. társasági jegyző.

Legujabb divatu, szebl-nél-szebb, művészi kivitelű képes és szines

Levelező-lapok

olcsón kaphatók

Gyönös Gyula
könyv, papir és írószer kereskedésében.

HIRDETÉSEK

olcsó díjszabás mellett felvételnek a

KIADÓHIVATALBAN.

Erzsébet királyné-sorsjegyek eladásával foglalkozó nagy jutalékkal felvételnek

Ajánlatok intézendők

Fischer és Reisz

bankház. G-6

Budapest, Erzsébet-körút 9. szám

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alólirott ajánlja megbízóinak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szives figyelmébe és pártfogásába az ujonnan kijavított és stilszerűleg üvegesre átalakított

gyáskocsját és koporsó beeresztő

készletét. Ugyiszintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemfedél, sírkoszoru, gyertya, szallagok, virágok stb., stb. kikélt a legutányosabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adán fenti szükségleteiket alólirottól szerzik ho azoknak a fentemeltett gyáskocsit és sílyeszto gépet nagyon csekély díj mellett bocsájta rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szogálatára készen vagyok

Csikszipviz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pontos és telkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és telkiismeretes kiszolgálás!

Pártoljuk a magyart

és vegyük csakis Magyarországnban.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyoztote jutottam, hogy az alant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat némlyen lezállított áron potem 6 frt. 40 krért szállithatom bárkinék és pedig:

- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst asztali káa valódi angol pengével
- 6 drb amerikai szabad. ezüst ovóvilla egy daraból
- 6 drb amerikai szabad. ezüst evőkanál
- 12 drb amerikai szabad. ezüst kávoskarál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítő kanál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálca
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt. 40 krért ezen tárgyak czelölt 40 forintba kerültek Az amerikai patent ezüst egy teljezen fehér fém belül is, melyét jól állást vállalek.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvögy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak 4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopfóra

kétévi jótállás mellett csak 5 korona.

Legfinomabb kivitelű igen czélesert villanyvilágításu **zseblámpa** csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 6 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalással 1 hosszaváló pipaszár 1 czélesertű dohány saccsó 1 gyufatartó 1 tajték szivarozópóka 1 szivartárcsa 1 hási pipa szárral együtt 1 tajték szivarozópóka 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 drb összesen.

4 ós 10 kiló körülbelül 50 drb különböző illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

MINDENNEMŰ

VASESZTERGÁLYOZÁST,
GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI, GAZDA-
SÁGI, REMINGTON IRÓ, MASÓLÓ,
VARROGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KUTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZITI:

KÖVÉR
GYÖRGY,
GÉP. BUTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDAN (FŐ TÉR).

Szőlőlugast

Áltessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megtörtén a nincsen egy háza, melynek fala mellett a legcsodálatos gondozással felnevelhető nem volna, azonkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legrom-
bóbb díszre, andékul, hogy legkevesebb helyet is elfog-
lalna az egyébre használatra részekül. Ez a leghá-
ladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ez az azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind káros terméssel), mert nagyobbobbra ha
mögöb is, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el
eredményt eddig. Hol fogasnak alkalmas fajtákat il-
totok, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőterés
idején a legkifinomult munkatály és más vides szőlőkkel.
A fajok jártorendjére vonatkozó számos fény-
nyomata katalógus bérkínk ingyen és hármantevőül
adik meg, aki címét egy levélzeli lapon tudatja. Bor-
fajta szőlőfajtáink is még nagy mennyiségben kap-
hatók lezállított áron. Borok családai fogaszterés
50 l. és felelőbb olcsó árban és „Belavaro” sima, ill.
tetezőhöz és öböl borminta.

Érmelleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya.
Biharmegye.

A REKLÁM.

Állandó, ésszeri és ügyes reklámo-
zás minden gyári, kereskedelmi, ipari
vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója,
az életloleme.

Hogyan, hol és mikor hir-
dethető a legsikeresebben, legjobbban
és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál.

Tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó
lelkismeretességgel, pontosággal és
olcsón eszközölnök hirdetésoket és rek-
lámokat az összes budapesti, vidéki
és külföldi lapokban és naptárakban.
Külsőgvetések és tervezetek ingyen!

UJDONSÁG!

**LEGFINOMABB TAVASZI ÉS
NYÁRI DIVATSZÖVETEKBEIN.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség-
nek szives tudomására hozni, hogy a közeledd

TAVASZI ÉS NYÁRI IDÉNYRE

egész finom **gyapju és kamgarn szövete-
ket** igen előnyös árban szereztem be, melyek-
ből egy öltönynek való szövetet és minden
hozzávalót igen jó minőségben, **10 forinttól
22 forintig** készséggel szolgálok. Mintákal vi-
dékre is bérmentve küldök. — Felhívom egy-
szersmind t. kartársaim figyelmét, hogy nálam
mindenféle szabó kellékeket (szövet, bélék, zseb,
gomb, tü, stb.) olcsón szerezhetnek be.

Együttal kérem nagybecsű megrendelőimel,
hogy megrendeléseikkal megfizetni kegyesked-
jenek és én iparkodni fogok továbbra is t. meg-
rendelőimel becsülettel és pontosan kiszolgálni.

————— Teljes tisztelettel: —————

DÓCZY JÁNOS

férfiszabó, Csikszereda.

Menjünk az új és olcsó singes boltba!

ÚJ ÉS OLCSÓ!

ÚJ ÉS OLCSÓ!

ÚJ ÜZLENYNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
hogy Csik-Szeredában, a Kossut-utczában (a köhid mellett),
Szultán Lázár ur házában **Leichtman Sándor** cég alatt

RŐFŐS- ÉS DIVATÁRU ÜZLETET

nyitottam. — És miután nagyban csekis készpénzért vásárolok,
azon helyzetbe vagyok, hogy árucikkimeket a legjutányosab ár-
ban bocsátthatom a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Nagy raktárt tartok mindentéle férfi és női divat-
cikkikben, u. m.: kalapok, ingek, gallérok és nyakkendők-
ben. — Kaputatók továbbá mindenféle vásznak, szőttesek; szines
karton, parkett és selyem szövetek, csipkék, szalagok és minden
efféle cikkkek.

Az üzletnyitás alkalmából több cikket bocsátok mélyen le-
szállított áron a n. é. közönség rendelkezésére

A nagyérdemű közönség bessen pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Leichtman Sándor.

Elvtem: csekély haszon, nagy forgalom.

Mindenkinek érdekében áll, hogy megtekints!

Pénzt takarít meg, aki nálam vásárol!